

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
2024-2028

Trøndelag
Fylkeskommune

Vedtatt 11.juni 2024
sak 52/24

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har i løpet av våren 2024 laget denne planen. Planen gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planen midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planen basert på et bredt utvalg kilder: revisors risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, innspill fra samisk råd, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, elev- og lærlingeombud samt mobbeombudet. Det er også mottatt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon.

Ressurser

Kontrollutvalget har en begrenset årlig ressurs til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser, ca. 1700 timer.

Gjennomføring

Revisjon Midt-Norge, som er kommunens revisor, leverer forvaltningsrevisjon etter bestilling fra kontrollutvalget. Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet begynner. Etter at forvaltningsrevisjonen er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Kommunedirektøren får anledning til å uttale seg om rapporten før den behandles i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapport fra forvaltningsrevisjonen fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalget skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i noen tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversikten på neste side. Oversikten inneholder også forslag til hva forvaltningsrevisjonen skal gi svar på. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Uprioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Disse områdene har pr dags dato mindre risiko, men er av interesse for kontrollutvalget gjennom ulike måter for oppfølging som f.eks. orienteringer og undersøkelser.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert	Forslag til tema/vinkling/innretning Ikke uttømmende
<p>1. Ressursbruk og gjennomføringsevne i samferdselsprosjekter og i miljøpakkesamarbeidet</p>	<p>Samferdselsavdelingen har flere store og tunge oppgaver, som innebærer betydelig risiko og vesentlighet for fylkeskommunen. Avdelingens oppgaver er knyttet til kollektivtrafikk, transport, personmobilitet, trafikksikkerhet, fylkesveger og øvrig infrastruktur. Fylkeskommunen har forpliktet seg til å nå 0-utslippsmålet gjennom miljøpakkesamarbeidet. Det er knyttet risiko til både måloppnåelsen og gjennomføringen sett i forhold til ressursbruken. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er ressursbruken bærekraftig sett i sammenheng med at fylkeskommunen skal ivareta en økonomisk handleevne, sikre tilfredsstillende veiutbygging, opprettholde veistandard, ha tilfredsstillende beredskap og samtidig nå vedtatte klimamål? • Finnes det rutiner og gjøres det vurderinger knyttet til risiko og ansvar for valg av entreprisekontrakter (NS) i det enkelte samferdselsprosjekt? • I hvilken grad får fylkeskommunen prosjektfinansiering gjennom miljøpakkesamarbeidet, sammenlignet med Trondheim kommune? • Er fremdriften og gjennomføringen for prosjekter knyttet til miljøpakkesamarbeidet innen frist og tildelt ressursramme?
<p>2. Gjennomføring av videregående opplæring</p>	<p>Det er et mål om 100% gjennomføringsgrad i videregående opplæring. Gjennomføringen er lavere hos elever med særlige behov. Det kan være en utfordring å få det tverrfaglige samarbeidet til å fungere godt, særlig når det gjelder taushetsplikt og samtykke. Samarbeidet med kommunale tjenester kan bedres. Ny opplæringslov stiller strengere krav for å lykkes med en bedre oppfølging. Økonomien blir strammere, og totalt sett utgjør dette en risiko for gjennomføringsgraden for elever med særlige behov. Videregående opplæring har høy vesentlighet. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er tilretteleggingen for elever med særlige behov? • Hvordan er tilretteleggingen for elever, uavhengig av type skole eller utdanningsløp? • Er arbeidet med det psykososiale læringsmiljøet hensiktsmessig innrettet, slik at lærerne er i stand fange opp og ta tak i elever med særlige behov? • Er det tilstrekkelig ressurser til å gi opplæringen som den enkelte elev har krav på? • Hvordan etterleves tilpasset opplæring og arbeidsmiljø for lærlinger/lærekandidater etter opplæringsloven §1-3 og AML § 4-1? • Har fylkeskommunen hensiktsmessige rutiner og verktøy for å øke gjennomføringsgraden og redusere andelen av de som slutter innenfor yrkesfag og blant lærlinger? <p>Hvordan fungerer det tverrfaglige samarbeidet ved de videregående skolene?</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Er det gode retningslinjer og rutiner for deling av informasjon og behandling av samtykke? • Er det gode retningslinjer og rutiner for hvordan samhandling med kommunale tjenester skjer?
<p>3. Fylkeskommunen som byggherreorganisasjon</p>	<p>Fylkeskommunen har flere byggeprosjekt. Prosjektene medfører en stor bredde av aktører og roller. Det kan være prosjektutvikling i samarbeid med kommuner, med delte entrepriser hvor kontraktskrav og ansvar er delt. Det er en risiko for at seriøsitetsskrav ikke følges og at arbeidet ikke utføres effektivt nok.</p> <p>Cissi Klein vgs. har hatt store forsinkelser, for Trondheim katedralskole endret prosjektet seg underveis. Det er en risiko for at prosjektstyringen ikke blir god nok om det er uklare ansvarsområder. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det har vært utfordringer og forsinkelser med utbyggingsprosjektene Cissi Klein vgs. og Trondheim katedralskole. Har planlegging, styring og ferdigstilling vært i samsvar med politiske vedtak? • Har prosjektstyringen et forbedringspotensial? • Hvordan sikrer fylkeskommunen at prosjektmål er oppnådd når prosjektet avsluttes med henblikk på kvalitet, tid og økonomi? • Finnes det rutiner og gjøres det vurderinger knyttet til risiko og ansvar for hvilke entreprisekontrakter (NS) som velges for det enkelte byggeprosjekt? • Er det gode nok avklaringer på ansvarsforhold mellom flere aktører i delte entrepriser? • Hvordan ivaretas HMS-arbeidet som byggherre?
<p>4. Lærlingeplasser og oppfølging av lærlinger</p>	<p>Det er en risiko for at det ikke tilbys nok lærlingeplasser, særlig innenfor nye lærefag. Videre er det en risiko for at den enkelte faglærer ikke får fulgt lærlingen godt nok opp. Det er ingen sentrale forskrifter på yrkesfaglig fordypning (YFF) når det gjelder undervisningstimer og oppfølging av elever ute i bedrift.</p> <p>Det er en risiko for at samhandlingen med de ulike aktørene i lærlingeordningen ikke fungerer godt nok. Det er av vesentlig betydning at ferske arbeidstakere blir ivaretatt på en god måte og får en god introduksjon i arbeidslivet, med god etisk standard. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan følges plan for formidling av lærlingeplass? • Er organisering av roller og ansvar mellom aktørene i fagopplæringen godt nok avklart? • Er system og rutiner for overgang fra skoleplass til lære-plass hensiktsmessig? • Er det tilfredsstillende systemer og rutiner for godkjenning og regodkjenning av lærebedrifter? • Er systemet for oppfølging og veiledning av lærebedrifter, opplæringskontor og lærlinger i henhold til plan, og hvordan er resultatene?

	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan følger fylkeskommunen opp lærlinger ute i bedrift for å sikre at arbeidsmiljøloven følges? Eksempelvis når det har skjedd et brudd på arbeidsmiljøloven som påvirker lærlingens psykiske eller fysiske helse? • Hvordan informerer fylkeskommunen sine lærlinger om hvordan de varsler ved eventuelle brudd på arbeidsmiljøloven? • Er det arkiveringsrutiner for opplysninger om lærlinger, som sikrer oppfølging og sikring av informasjon?
<p>5. Tilskuddsordninger</p>	<p>Fylkeskommunen opplever stort press på tilskudd til ulike formål og områder. Det er knyttet risiko til om tilskuddene treffer, er i tråd med intensjonene og om det er gode rutiner for utvelgelse. Fylkeskommunen eier også en lang rekke kulturinstitusjoner, som er avhengige av tilskudd for å ivareta både drift, vedlikehold og utbedringer. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad evaluerer fylkeskommunen om ulike tilskudd eller regionale utviklingsmidler har den ønskede effekt eller bidrar til at vedtatte mål blir nådd? • Ytes tilskuddene i henhold til fylkeskommunens regelverk, retningslinjer eller føringer? • Har fylkeskommunen tilfredsstillende system, rutiner og prosesser for tilskuddsforvaltningen? • Fylkeskommunen er eier og yter tilskudd til en lang rekke kulturinstitusjoner – utnyttes ressursene riktig? <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke mål og vurderingskriterier har fylkeskommunen for disse og etterleves de? • Har fylkeskommunen etablert rutiner for å sikre at habiliteten til den enkelte saksbehandler blir vurdert ved behandling av søknader om tilskudd? • Har fylkeskommunen tilfredsstillende system for tildeling av tippemidler? • Har fylkeskommunen tilfredsstillende system og tildeling for faste driftstilskudd innen kultur? • Er fylkeskommunes tilskuddsordninger riktig dimensjonert for å håndtere søknader på en forutsigbar og forvaltningsmessig god måte?
<p>6. Offentlige anskaffelser</p>	<p>Regelverket for offentlige anskaffelser er komplisert, og det er sannsynlig at det kan oppstå feil. Konsekvensene kan være vesentlige med tanke på blant annet økonomi, omdømme og arbeidshverdagen til ansatte i fylkeskommunen.</p> <p>Fylkeskommunen kjøper varer og tjenester for 4,6 milliarder kroner og gjennomfører til sammen 150 små eller større anskaffelser. Det har dermed et vesentlig omfang.</p> <p>Det er regler knyttet til seriositet i arbeidslivet, og hvordan får fylkeskommunen som stor off. innkjøper utført arbeid og kjøpt inn varer på trygg, effektiv og god måte? Mulige innfallsvinkler kan være:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Bidrar anskaffelser til en effektiv ressursutnyttelse av fylkeskommunens midler? • Hvordan kartlegges fylkeskommunens behov forut for en anskaffelse? Hvilke rutiner og vurderinger gjøres for at behovet gir best nytte sammenholdt med kostnaden? • Har fylkeskommunen nødvendige ressurser og kompetanse knyttet til de kartlegging, markedsundersøkelse m.m. forut for en anskaffelse? • Har fylkeskommunen nødvendige ressurser og kompetanse knyttet til kontraktsoppfølging etter at anskaffelsen er tildelt? • Hvilke rutiner og vurderinger gjøres før ekstern kompetanse innhentes til én eller flere faser i en anskaffelse? • I hvilken grad stilles det krav til seriøsitet til leverandører ved kjøp av varer og tjenester, og i hvordan følges dette opp?
<p>7. NOVARI IKS sin forvaltning av Visma InSchool og samhandlingen med fylkeskommunen</p>	<p>Fylkeskommunen tok i bruk Visma InSchool som skoleadministrativt system fra skoleåret 23/24. Erfaringer viser at det er tidkrevende, at det er systemutfordringer og sikkerhetsproblemer. Dette kan få konsekvenser for elevenes opplæringsssituasjon og ansattes arbeidsmiljø. NOVARI IKS forvalter Visma InSchool, og en forvaltningsrevisjon kan forklare/avdekke utfordringer. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har implementeringen systemet har gått etter planen? • Er det i systemet lagt til rette for en hensiktsmessig bruk av ressurser? • Er det risiko for at systemfeil kan påvirke brukere og ansatte? • Gir NOVARI IKS nødvendig støtte og opplæring? • Er samhandlingen med fylkeskommunen er god? • Er det satt av nødvendige ressurser til opplæring? • Er systemet tilpasset yrkesfag, elever med redusert timeplan, elever som ikke følger normalt skoleår, eller elever med individuell opplæringsplan?
<p>8. Fylkeskommunens tilrettelegging innenfor samisk forvaltningsområde</p>	<p>Fylkeskommunen er sørsamisk forvaltningsområde. En samarbeidsavtale forplikter fylkeskommunen innenfor samisk, språk, kultur og samfunnsliv. Samarbeidsavtalen har omfattende målsettinger som kan være krevende å gjennomføre i praksis.</p> <p>En forvaltningsrevisjon av implementeringen av samarbeidsavtalen mellom Sametinget og Trøndelag fylkeskommune 2023–2026 kan belyse læringspunkter.</p> <p>Konsultasjonsordningen oppleves som krevende å gjennomføre for fylkeskommunen. Mulige innfallsvinkler kan være om fylkeskommunen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • har lagt til rette for en måloppnåelse på områdene i samarbeidsavtalen?

	<ul style="list-style-type: none"> • har gode nok rutiner for gjennomføring av konsultasjonsordningen? • fremmer forskning innenfor sør-samisk forvaltningsområde? • oppfyller krav i lov og forskrift som gjelder samisk kultur og språk? • oppfyller behovene til den samiske befolkningen?
9. IKT-sikkerhet, drift og utvikling	<p>Det er en økende risiko for ondsinnede handlinger mot fylkeskommunens IKT-system. Det har store konsekvenser, og berører både brukere og ansatte. Det er også stor risiko knyttet til håndteringen av personopplysninger.</p> <p>Fylkeskommunen har mange ansatte og økende grad av digitalisering innen alle tjenester. Det stiller bl.a. krav til at de ansatte har god nok kunnskap og at spørsmål knyttet til informasjonssikkerhet er en del av organisasjonskulturen. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er det etablert et tilfredsstillende internkontrollsystem for informasjonssikkerheten i fylkeskommunen. • I hvilken grad har fylkeskommunen ivaretatt informasjonssikkerheten i utvalgte IKT-systemer? • Hvordan jobber fylkeskommunen for at personvernbestemmelsene ivaretas? • Er data/personopplysninger godt nok beskyttet? • Er IKT-arbeidet hensiktsmessig organisert for å sikre god nok kunnskap om IKT-sikkerhet blant ansatte? • Er det gode avvikssystemer som kan bidra til at avvik brukes aktivt for å jobbe med sikkerhet?
10. Fylkeskommunens arbeid med klima- og miljømålene	<p>Effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer ulike typer risiko for fylkeskommunen. Det er økonomisk utfordrende å møte nasjonale og lokale klimakrav. Siden 2009 har utslippene i Trøndelag økt, og Trøndelag er fylket med størst økning i utslippene. Det er knyttet risiko til om Trøndelag vil klare omstillingen. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er arbeidet med å nå ulike klima- og miljømål tilstrekkelig effektivt og målrettet? • Er akvakulturforvaltningen i fylkeskommunen innrettet på en effektiv og hensiktsmessig måte? • Hvordan løses de mange interessemotsetningene knyttet til arealbruk og ivaretagelse av naturmangfold? • I hvilken grad er klima, miljø, naturmangfold m.m. ivaretatt i fylkeskommunens planer, prosjekter, drift og saksbehandling? • Er klimakonsekvenser tilstrekkelig utredet før politiske vedtak fattes? • Vurderes måloppnåelse gjennom samarbeid på tvers av enheter/avdelinger?
11. Fylkeskommunens samhandling med AtB	<p>AtB er et heleid fylkeskommunalt selskap. Organiseringen stiller krav til fylkeskommunen som eier og til AtB som selskap. Det må være en god rolleforståelse og en god samhandling mellom disse for en tilfredsstillende måloppnåelse og effektiv utnyttelse av ressursene.</p>

	<p>Det er behov for å gjennomføre løpende tilpasninger, og det er en risiko for at samhandlingen ikke fungerer godt nok.</p> <p>Det er og har vært utfordringer knyttet til blant annet skoleskyssordningen og hvordan AtB ivaretar krav til universell utforming. Det gjelder også hensynet til de reisende på lengre turer, blant annet med tanke på mulighet for toalett på busser.</p> <p>Det er et stort spenn av risikoer i selskapet. Det kan f.eks. være av økonomisk og omdømmemessig karakter, som kan bli vesentlig for fylkeskommunen som eier av selskapet. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har fylkeskommunen et godt og effektivt samspill med AtB, som sikrer måloppnåelsen? • Ivaretas sikkerheten ved skoleskyssen på en tilfredsstillende måte? • I hvilken grad oppfyller AtB de krav som stilles til universell utforming av informasjon? • I hvilken grad oppfyller AtB de krav som reisende har til blant annet toalettfasiliteter? • Ivaretar og oppfyller fylkeskommunen sine forpliktelser gjennom miljøpakkesamarbeidet? • Hvordan løses eventuell motstrid mellom de forpliktelser fylkeskommunen har for å nå nullutslippsmålet og vedtak som støtter opp under AtB sitt kundegrunnlag?
<p>12. Gjennomføring og resultatoppnåelse for regionale integreringsoppgaver</p>	<p>Fylkeskommunen overtok ansvaret for de regionale integreringsoppgavene fra 2020. Den har et koordinerings- og rådgivningsansvar, og forvalter tilskuddsordninger. Med økende antall flyktninger er det viktig å jobbe mest mulig hensiktsmessig for å lykkes med integreringen. Det er risiko knyttet til gjennomføringen og resultatoppnåelsen av en ny oppgave. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er måloppnåelsen for de regionale integreringsoppgavene i fylkeskommunen i forhold til vedtatt temaplan? Er det forbedringsområder? • Er det en hensiktsmessig innretning for løse oppgavene på en effektiv måte? • Hvordan er samhandlingen med kommunene? • Hvordan skjer tildelingen av tilskuddsmidlene på integreringsområdet?
<p>13. Rekruttering og utvikling av medarbeidere</p>	<p>Fylkeskommunen opplever utfordringer med å rekruttere nok og rett kompetanse innen flere yrkesgrupper med spesialisert kompetanse. Det gir en risiko for høyere kostnader, manglende stabilitet og kontinuitet og at taus kunnskap i organisasjonen forsvinner. Det er en risiko for at tjenestene ikke blir utført som de skal, og at kostandene øker. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvor stor grad opplever fylkeskommunen rekrutteringsutfordringer, og hvilke konsekvenser har de? • Settes det i verk hensiktsmessige tiltak for å sikre kompetanse og kapasitet til å få utført nødvendige tjenester?

	<ul style="list-style-type: none"> • Er det hensiktsmessige tiltak som iverksettes for å løse rekrutteringsutfordringer på kort og lang sikt? Kan eksempelvis sees i forhold til KI, bolig, etc. • Opplever fylkeskommunen som en attraktiv arbeidsgiver for nåværende og nye arbeidstakere? • Hvilke tiltak/muligheter har fylkeskommunen for å beholde sine ansatte, og i hvilken grad brukes f.eks. kompetanseheving og videreutvikling?
<p>14. Psykososialt læringsmiljø</p>	<p>Med psykososialt miljø menes de mellommenneskelige forholdene på skolen, det sosiale miljøet og hvordan elevene og personalet opplever dette. Det psykososiale miljøet handler også om hvordan elevene opplever læringssituasjonen.</p> <p>Det er en risiko for utenforskap om det psykososiale læringsmiljøet ikke fungerer godt nok. Elev- og mobbombud er sentrale i arbeidet og rapporterer direkte til fylkestinget. Det er en risiko for at deres rapporter ikke følges godt nok opp. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <p>Hvordan er det psykososiale læringsmiljøet ved de videregående skolene?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er arbeidet med det psykososiale læringsmiljøet hensiktsmessig innrettet, slik at lærerne er i stand fange opp og ta tak i utfordringer? • Følges opplæringsloven §9A og arbeidsmiljøloven, og har fylkeskommunen hensiktsmessige rutiner og verktøy for en oppfølging? • Hvordan tildeles spesialundervisningen? • Når fylkeskommunen politiske vedtatte målsettinger med tanke på mobbetall, psykisk helse, o.l.? <p>Følger fylkeskommunen opp funn og avvik i ombudenes årsrapporter?</p>
<p>15. Arbeidsmiljø</p>	<p>Fylkeskommunen har utviklet en handlingsplan for likestilt arbeidsliv. Her skal likestillings- og mangfoldsperspektivet forankres i organisasjonens strategier og mål, og bli en integrert del av arbeidsmetodene i hele organisasjonen. Det er en del av verktøyet for å lykkes med sosial og økonomisk bærekraft i Trøndelag, og et nytt satstingsområde. Det er risiko til gjennomføringen på nye områder.</p> <p>Fylkeskommunen har også et mål om utvidet partssamarbeid i organisasjonspolitikken. Begge parter har uttrykt at dette ikke følges godt nok opp på alle nivå. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan ivaretas mål om utvidet partssamarbeid i organisasjonspolitikken i fylkeskommunen? • Hvor godt praktiseres partssamarbeidet på de forskjellige nivåene i fylkeskommunen? • Er tilretteleggingen hensiktsmessig for at partssamarbeidet skal fungere? • Hvordan følger fylkeskommunen opp handlingsplan for likestilt arbeid (LIM-samarbeidet) ut fra vedtatt handlingsplan? • Hvordan har tiltak fungert, og er det en satsting på tiltak som gir god måloppnåelse?

Plan for forvaltningsrevisjon - uprioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Uprioritert	Forslag til tema/vinkling/innretning Mulige innfallsvinkler er ikke uttømmende
Måloppnåelse og evaluering av fylkessammenslåingen	<p>Trøndelag fylkeskommune ble vedtatt sammenslått 14. desember 2017. En forvaltningsrevisjon kan vurdere om fylkeskommunen har oppnådd de forventede effektene ut fra intensjonsplanen, og om det er behov for forbedringer i organisasjonen. Revisjonen skal være utfyllende i forhold til PwC-rapporten som ble gjennomført i 2022. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er måloppnåelsen innen utvalgte områder? • Hvilke effekter har sammenslåingen gitt? • Er det en effektiv drift med likhet i tjenestetilbudet i Trøndelag innen utvalgte områder? • Hvordan følger administrasjonen opp saker fra fylkesting og utvalg?
Demografiske endringer	<p>Den demografiske utviklingen gir utfordringer for tjenestetilbudet når de store kommunene vokser på bekostning av mindre kommuner. Det er en risiko for dimensjonering og utvikling av tjenestetilbudet, særlig når det gjelder skoletilbudet med nærskoleprinsippet og fritt skolevalg. Hvordan påvirker demografiske endringer fylkeskommunens drift og befolkningens tjenestetilbud?</p> <p>Den demografiske utviklingen betyr også mye for organiseringen av tannhelsetjenesten. Mulige innfallsvinkler for skoletilbudet kan være:</p> <p>Skoletilbudet er ulikt i fylket. Bortfall av fagfelt og færre muligheter for valgfrihet gir ulike utfordringer for skolene, og det kan være en utfordring å gi et likt skoletilbud.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan påvirker klassestørrelse, linjevalg og demografiske ulikheter utdanningstilbudet og mulighetene til et likt skoletilbud i hele fylket? • Er nettskoletilbudet et likeverdig tilbud, og blir lovkrav om oppfølging ivaretatt? • Vurdering av sammenslåingsprosessene til Johan Bojer vgs. og Guri Kunna vgs. Har sammenslåingsprosessene gitt de vedtatte effektene? • I hvilken grad har politiske vedtak bidratt til mindre ressursbruk, bedre skoletilbud og bedre resultater?
Forvaltning av eiendom	<p>Fylkeskommunen eier og forvalter en betydelig bygningsmasse. Forvaltning av eiendom innebærer blant annet at bygningene må vedlikeholdes, oppgraderes og driftes. Fylkeskommunen bør derfor ha systemer og rutiner som tar sikte på å redusere risikoen knyttet til disse. Eksempelvis at vedlikeholdsbehovet er kartlagt og at det er en plan for hvordan vedlikeholdet skal prioriteres. Driftskontrakter bør evalueres og svare ut de behovene fylkeskommunen har, slik at fylkeskommunen ikke sløser med ressurser.</p>

	<p>Det kan også være behov for å bygge helt nye bygg. Det medfører blant annet at ulike behov kartlegges i forkant, f.eks. krav til universell utforming og fremkommelighet. Ved nybygg vil prosjektstyring, erfaring og kompetanse med valg av entreprisekontrakter kunne redusere risikoen for forsinkelser og økte kostnader.</p> <p>Videre har fylkeskommunen satt seg mål knyttet til klima og miljø, noe som stiller krav til både nye og eksisterende bygningsmasse og forvaltningen av disse.</p>
Beredskapsarbeidet	<p>Uforutsette hendelser inntreffer stadig oftere. Det er mer krevende å være forberedt til enhver tid. I den sammenhengen er det viktig å vite om fylkeskommune ivaretar sin beredskapsplikt innen hele spekteret av kriser.</p> <p>I en forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om fylkeskommunens beredskapsarbeid er i samsvar med gjeldende regelverk og om de har klare ansvarsområder. Det kan være relevant å undersøke om fylkeskommunen har nødvendig oppmerksomhet på forebygging, håndtering av situasjoner og øvelser, samt evaluering og rapportering.</p>
Kulturstrategien for Trøndelag	<p>Kulturstrategien for Trøndelag er ambisiøs og skal gi innhold og retning for utviklingen i Trøndelag. Det er en risiko for at realiseringen av de av de overordnede målene i Trøndelagsplanen ikke nås dersom arbeidet ikke lykkes. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er måloppnåelsen for kulturstrategien? • Gir kulturstrategien en ønsket effekt på samfunnsutviklingen?
Fylkeskommunens overordnede bærekraftsmål	<p>Trøndelagsplanen strekker seg langt fram i tid. Planen definerer regionens felles overordnede mål fram mot Trøndelagsplanen skal være førende for alle andre planer og strategier i Trøndelag. Planen flere gjennomgående tema, som livskraftige distrikter, folkehelse og klima, miljø og det grønne skiftet. Bærekraft er en overordnet føring. Planen er delt i tre temaområder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bolyst og livskvalitet • Senterstruktur og kommunikasjoner • Kompetanse, verdiskaping og naturressurser <p>Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad har Trøndelagsplanens overordnede mål vært førende for planer som er vedtatt? • I hvilken grad bidrar Bærekraftsforumet for at Trøndelagsplanens føringer blir iverksatt?
Vedlikeholdsetterslep	<p>Gode systemer for vedlikehold når det kommer til eiendomsforvaltning og veg er en forutsetning for ivaretagelse av ansvaret. Det er et vedlikeholdsetterslep på disse områdene, som kan ha konsekvenser for helse, miljø og sikkerhet. En stor bygningsmasse og mye veg som skal vedlikeholdes og oppgraderes, belaster fylkeskommunens økonomi. Endringer i klimaet medfører hyppigere vedlikehold eller oppgradering. Hva blir konsekvensene for vedlikehold med endrede klimaforhold?</p>

<p>Ressurser tannhelse</p>	<p>Hovedutfordringen for tannhelsetjenesten er varierende kapasitet, samtidig som det må finnes handlingsrom for både nåværende og nye og økte prioriterte behov og utgifter.</p> <p>Teknologisk og medisinsk utvikling gir muligheter for nye og bedre, men dyrere behandlingsmetoder. Dette fører til økte krav og forventninger til kostbare løsninger. I deler av fylket er det et etterslep når det gjelder fornying av utstyr, inventar og møbler og oppgradering av klinikklokaler. Det er dessuten ønskelig ikke bare å opprettholde utstyrsparken, men også kunne ta i bruk ny teknologi for å bedre diagnostikk og behandling.</p> <p>Tannhelsestrukturen skal i løpet av de neste årene utredes i en tannhelseplan.</p>
<p>Tannhelse Midt</p>	<p>Kompetansesenteret Tannhelse Midt er organisert som et kommunalt foretak. Foretaket skal være et regionalt kompetansemiljø. Det tilbyr tjenester innen spesialisttannhelsetjeneste, forskning og utvikling og tjenester innenfor tilrettelagt behandling for personer utsatt for tortur, overgrep og/eller odontofobi.</p> <p>Det er økt behov for tjenestene, og foretaket mangler lokaliteter og ansatte. Det er utfordringer knyttet til samhandling med kommuner om pasienter som har krav på behandling. Det medfører risiko for at fylkeskommunen mangler oversikt over brukere med rettigheter.</p> <p>Etterslep som følge av vakante stillinger kan øke risikoen for at prioriterte pasienter ikke får tilstrekkelig behandling.</p> <p>Det finnes rutiner for samhandling mellom hjemmesykepleie og tannhelsetjenesten, men etterleves rutinene i tilstrekkelig grad? Gis det f.eks. informasjon om retten til gratis tannhelsetilbud til de som har krav på dette?</p>
<p>Internkontroll</p>	<p>Fylkeskommunen jobber med å implementere et helhetlig system for internkontroll med bistand fra KPMG. En forvaltningsrevisjon i slutten av perioden kan evaluere om det er etablert hensiktsmessige prosedyrer og system. Mulige innfallsvinkler kan være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har fylkeskommunen et helhetlig system for internkontroll som er hensiktsmessig innrettet? • Er det etablert et hensiktsmessig avvikssystem som gir forbedringer, og med hensiktsmessig ressursbruk? • Er det gode systemer for rapportering av avvik, og i hvilken grad brukes disse systemene? • Blir avvik sett på som et grunnlag for læring og forbedring?
<p>Saksbehandling kulturminner</p>	<p>Fra 01.01.2020 ble enkeltsaksbehandlingen i første linje etter kulturminneloven overført fra Riksantikvaren til fylkeskommunen. En forvaltningsrevisjon fra 2019 viser at der er en risiko for manglende kompetanse og kapasitet.</p>

<p>Økonomisk bærekraft</p>	<p>En bærekraftig økonomi innebærer at fylkeskommunen må ha evne til å holde stabil tjenesteproduksjon over tid. Denne evnen kan måles gjennom størrelsen på fylkeskommunens netto driftsresultat, lånegjeld og disposisjonsfond.</p> <p>Siden det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon om gjeldsforvaltningen i forrige periode, kan dette være aktuelt senere i perioden.</p> <p>Fylkeskommunene er pålagt å fastsette finansielle måltall å styre etter disse. Risikoen for å komme i et økonomisk uføre kan reduseres ved å fastsette tydelige og konkrete regler for hvordan fylkesdirektør og fylkesting skal forholde seg til de vedtatte måltallene når økonomiplanen skal behandles.</p> <p>Om investeringsnivået fortsetter i samme takt som nå, og utgiftene ikke reduseres og inntektene ikke øker, vil konsekvensen bli at fylkeskommunen må kutte i tjenesteproduksjonen.</p>
<p>Skolenes arbeid med utenforskap</p>	<p>Utenforskap er en av våre største utfordringer, og skolene er viktige arenaer for mestring og inkludering. En forvaltningsrevisjon av hvordan det arbeides med å hindre utenforskap i skolene, kan belyse læringspunkter for videre utvikling av arbeidet. Det kan sees i sammenheng med psykososialt læringsmiljø.</p> <p>Et mulig spørsmål kan være hvordan føringene for de videregående skolenes arbeid med å bidra til en inkluderende russetid i Trøndelag etterleves.</p>
<p>Merverdiavgifts-behandling</p>	<p>Regelverket om merverdiavgiftskompensasjoner er komplisert. Det er sannsynlig at feil kan oppstå, og konsekvensen er da krav om tilbakebetaling fra Skatteetaten. Potensielt kan dette utgjøre store beløp som har betydning for fylkeskommunens økonomi.</p> <p>Tannhelse har krav om tredelt regnskap, ulik mva-behandling og til dels uavklarte områder med en risiko for feil. Det samme gjelder avgiftsbehandling på ferjer, der det er vedtatt at ferjen skal være gratis.</p>
<p>Bibliotektilbudet</p>	<p>Bibliotekene er viktige kunnskapsformidlere. Økende digitalisering og internasjonalisering gir bibliotekene et større ansvar for å ha tilgjengelig litteratur i ulike format og ulike språk.</p> <p>En forvaltningsrevisjon kan svare på hvordan fylkeskommunen utøver sitt ansvar og sin rolle i forhold til bibliotekloven. En forvaltningsrevisjon kan sees i sammenheng med samisk forvaltningsområde.</p>
<p>Interkommunalt Arkiv Trøndelag IKS</p>	<p>De ivaretar arkivlovens intensjoner og bestemmelser og skal fungere som et papirdepot for fylkeskommunen. Det har ikke vært gjennomført forvaltningsrevisjoner tidligere. De har behov for nytt administrasjonsbygg.</p>

<p>Fylkeskommunenes ansvar for å fremme folkehelse.</p>	<p>Fylkeskommunen har fått ansvaret for fremme folkehelse i henhold til folkehelseloven. Det kan undersøkes om fylkeskommunen når sine målsettinger, og hvordan den fyller sin rolle som regional utviklingsaktør. Det kan særlig knyttes opp mot psykiske helseplager, og om fylkeskommunen formidler kunnskapsbaserte tiltak.</p> <p>God folkehelse kan knyttes opp mot universell utforming, og det kan undersøkes hvordan fylkeskommunen jobber med tilrettelegging av universell utforming.</p>
--	--

Gjennomførte forvaltningsrevisjoner i perioden 2019-2023

1. Tannhelsetjenesten – i henhold til lov og prioritering av pasienter.
2. Miljøpakken – rutiner, måloppnåelse og rapportering.
3. Varsling - kunnskap og etterlevelse om fylkeskommunens varslingsrutiner.
4. Filmsatsingen i Trøndelag – gjennomgang av satsingen.
5. Læringssituasjonen for elever og lærere under covid 19.
6. Elevtallsutvikling – dimensjonering av utdanningstilbud for pedagogisk kompetanse og arealbruk.
7. AtB – anskaffelse regionanbud, gjennomføring av kontraktsoppfølging, tilretteleggelse av åpenhet og tilgjengelighet for brukerne.
8. Salg av fylkeskommunal eiendom – internkontrollrutiner og oppfølging av vedtak.
9. Gjeldsforvaltning – utvikling, styring og økonomisk bærekraft.
10. Offentlige anskaffelser – innovative anskaffelser.
11. Vegadministrasjon – kompetanse, kapasitet og løsning av forvaltningsoppgaver.
12. Fylkesveger – Føringer for bruk av midler, trafiksikkerhet og klima i drifts- og vedlikeholdskontrakter og i prioritering av vedlikeholdsetterslep.
13. Investering og vedlikehold av kulturtilbud – tilskudd, drift og vedlikehold av infrastruktur til kulturformål, Virksomheter og forvaltning av infrastruktur og kulturbygg.